

بررسی تشریحی جوانه‌های جانبی تاک و مطالعه تأثیر جیبرلین و سایتوکینین بر آنها

مجید اسماعیلی زاده^۱ و عنایت الله تفضلی^۲

۱- رفسنجان، دانشگاه ولیعصر، دانشکده کشاورزی، گروه علوم باغبانی

۲- شیراز، دانشگاه شیراز، دانشکده کشاورزی، گروه علوم باغبانی

به منظور مطالعه اثر جیبرلین و سایتوکینین بر جوانه‌های جانبی تاک، تعدادی از بوته‌های تاک در شرایط دیم و آبی‌گزیته شده و قبل از مرحله انگیزش گل با اسید جیبرلیک و کینتین محلول پاشی شدند. بوته‌های شاهد بوسیله آب همراه با چند قطره مویان محلول پاشی شدند و محلول پاشی با اسید جیبرلیک و کینتین نیز در غلظت‌های ۲۵، ۵۰ و ۱۰۰ میلی گرم در لیتر صورت گرفت. بعد از آن طی چهار مرحله (قبل از گل‌انگیزی، زمان محلول پاشی، یک ماه بعد از محلول پاشی و دو ماه پس از محلول پاشی) از بوته‌های شاهد و دو مرحله (یک ماه و دو ماه پس از محلول پاشی) از بوته‌های تیمار شده از جوانه اول تا چهارم روی شاخه نمونه‌گیری شد. سپس از نمونه‌ها برش میکروسکوپی تهیه گردید. بدلیل اینکه جوانه‌های تاک چوبی و فلس‌دار بوده و بین فلس‌های آنها کرک‌های محافظ زیادی وجود داشت تهیه برش از آنها به روش معمول غیر ممکن بود و نیاز به تیمارهای ویژه‌ای داشت که نهایتاً تیمار با هیدروکسید سدیم رضایت بخش بود. برش‌های میکروسکوپی حاصله نشان داد که با افزایش غلظت اسید جیبرلیک تعداد سرآغازه پیچک در جوانه‌ها افزایش یافته و در غلظت بالاتر جوانه‌ها نکروزه شدند. برش‌های تهیه شده از جوانه‌های تیمار شده با کینتین هم نشان دادند که تعداد سرآغازه خوشه بیشتر شده و تمایز خوشه نیز سریعتر اتفاق افتاده است.